

АНГЛІЙСЬКІ ІДІОМИ З КОМПОНЕНТОМ-ТОПОНІМОМ

Ідіоматика будь-якої мови є надзвичайно важливим її прошарком, скарбницею знань про історію, культуру, менталітет її носіїв. Англійська мова не є виключенням – вона має надзвичайно багатий фразеолофонд, який невинно поповнюється. Одним із видів фразеологізмів є ідіоми з компонентом-топонімом (КТ), в яких закодовано історичну пам'ять та культурну спадщину англійського народу.

У «вузькому» розумінні термін «ідіома» розуміється як стала, семантично непрозора чи метафорична одиниця, значення якої не може бути виведеним із сукупності значення окремих її частин. У «широкому» розумінні ідіома – це загальний термін для багатьох видів полілексемних одиниць, незалежно від того, чи вони є семантично «непрозорими» [1].

Ідіоми з КТ (їх поділяють на гідроніми, ороніми, урбаноніми, макротопоніми, мікротопоніми, антропотопоніми, ойконіми, хороніми, астіоніми та ін.) досить широко представлені в сучасній англійській мові. Наведемо кілька прикладів англійських фразеологізмів із КТ: 1) з *гідронімами* (назвами водних об'єктів): **Father Thames** – прізвисько річки Темзи; 2) з *астіонімами* (назвами міст): **It bangs Banagher** – «це перевершує все, це неймовірно», походить від назви міста в Ірландії, що стало символом «гнилого містечка»; **to take coals to Newcastle** – «ввозити вугілля в Ньюкасл (центр вугільної промисловості)», робити щось непотрібне, чого і так достатньо; 3) з *хоронімами* (назвами частин світу, областей, країн, частин Великобританії і штатів у США): **Scotch mist** – «туман, щось незрозуміле»; часті тумани є особливістю кліматичних умов Шотландії; **the Black Belt** – «чорний пояс», так називають південні райони США, де переважає негритянське населення; 4) з *урбанонімами* (назвами вулиць та інших невеликих об'єктів всередині населених пунктів): **black as Newgate's knocker** – «абсолютно чорний; надзвичайно поганий», Newgate – горезвісна тюрма в Англії, тому стук її дверного молотка віщував біду.

Також проаналізовані ідіоми за походженням поділяють на: запозичені та власні. Наведемо приклади останніх: **Prince of Wales** – «старший син, спадкоємець англійського престолу»; **to dance the Tyburn jig** – «бути повішеним», місто Тайберн було місцем публічних страт майже до кінця XVIII століття; **to go to Halifax** – «йти до біса; бродяги уникали міста Галифакс (графство Йоркшир), відомого своєю ткацькою мануфактурою, оскільки там діяв закон про страту кожного, кого

ловили на крадіжці тканини вартістю більше 13,5 пенсів.; вираження набуло значення «вирушати на смерть, у пекло»; **Brummagem button** – «фальшива монета», від перекрученого Birmingham, який у XVII столітті був горезвісним саме за карбування фальшивих монет; **to have kissed the blarney stone** – «бути підлесником»; згідно з повір'ям той, хто поцілує камінь в ірландському замку Бларні, набуває здатності лестити [2].

Отже, ідіоми з ТК є скарбницею національно-культурних знань про Великобританію, в яких заковано інформацію про історію, етнографію, географію, економіку, психологію тощо носіїв англійської мови і які слугують певним інструментом національної ідентифікації мовців.

Література

1. Негрич Н. Д. Поняття «ідіома» і «фразеологічна одиниця» – спільне та відмінне у лінгвістичному розумінні // Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія». Сер. : Філологія. Мовознавство. 2013. Т. 219. Вип. 207. С. 79–81.

2. Longman Dictionary of English Language and Culture. London : Pearson Education Ltd. 2005. 1620 p.